

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
TERMS OF SUBSCRIPTIONS
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursdays Edition \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114, Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, LAPKRITIS, (NOVEMBER) 18 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 272

Lenkai Nenori Paleisti Vilniaus

Yudenic rezignavo; jo armija bus nuginkluota

Pranešama, bolševikai paėmę Omską

LENKAI NEMANO APLEISTI VILNIAUS.

LONDONAS, lapkr. 17.—Čia pranešta, jog Lenkija padalinta į sekančius apskrėtius (kaip ir provincijas): Varšavą, Lodzį, Lubliną, Kielecį, Bialystoką (Baltstogę), Krakovą, Przemyslą, Lvovą (Lembergą), Poznanį (Posen), Pomorę ir Vilnius.

(Reiškia, lenkai Vilnių intraukia į savo viešpatijos ribas).

LIETUVOS TARYBOS SĄSTATAS.

KAUNAS, lapkr. 17.—Lietuvos viešpatijos (respublikos) tarybą ima 49 narių. Tame skaitliuje yra: 30 lietuvių, 7 baltgudžių ir 3 žydai.

YUDENIC PASITRAUKĘS IŠ UŽIMAMOS VIETOS.

LONDONAS, lapkr. 17.—Is Gelsingforso į Daily News pranešama, kad Yudenic atsisakęs tolesniai but vyriausiojo šiaurvakarinės rusų armijos vadu. Jo vietą užėmęs Estonijos armijos viršininkas, gen. Laidoner. Yudenic, sakoma, todėl rezignavęs, kad tuo keliu apdrausti savo armijos liekanas nuo internavimo, kuomet tos, bėgdamos nuo bolševikų, įeis Estoniją.

Daily Herald korespondentas iš Berlyno rašo, jog bolševikai jaučiasi atlikę didelius laimėjimus Siberyje ir todėl mėgina užmegsti ryšius su Japonija Siberyjį klausimais.

ESTAI NUGINKLUOSIĄ RUSUS.

GELINGFORSAS, lapkr. 17.—Gen. Yudenico armija nuo Jamburgo bėga ant Narvos. Kai kurios armijos dalys jau įėjo Estonijos teritorijose.

Estonijos vyriausybė paskelbė pasiketinimą nuginkluoti visus Yudenico kareivius, sugrįžusius po nepavykusio žygio prieš Petrogradą.

LATVIAI APSUPA MINTAUJĄ.

COPENHAGEN, lapkr. 17.—Latvių armija pastaromis dienomis užėmė didelius smugius pulk. Avalovo-Bermondto kariuomenėi. Anot gautų žinių, latvių armija jau apsupa Mintaują, vokiečių-rusų stovyklą Pabaltijoje.

BOLŠEVIKAI PAĖMĘ
OMSKĄ.

Taip pat užima Juodosios jūrės pakraščius.

LONDONAS, lapkr. 17.—Is Maskvos bolševikai oficialiai pranešė, jog jų kariuomenė paėmusi visos Rusijos valdžios laikinąją sostinę Omską.

Kolėkai kariuomenė, pažymima pranešime, traukiasi vis toliau į rytinę Sibiriją.

Bolševikai pietinėj Rusijoje.

Toliau pranešama, jog užpakalinės gen. Denikino armijos linijose smarkiai veikia 70,000 bolševikų (regis, ukrainų). Tos skaitlingos spėkos pietinėj Rusijoje, per kurią buvo perėjusi Denikino armija, šandie grauria Denikino paliktą civilę administraciją ir steigia sovietus.

Tie insurgentai paėmė Mariupolį, Berdianską ir Aleksandrovską. Pastarasis stovi netoliausia Jekaterinoslavo. Berdianskas yra ties Azovo jūrems.

Į sukilimo vietas Denikinas pasiuntė dalis savo kariuomenės.

D'ANNUNZIO UŽĖMĖ
ZARĄ.

Lakunui-karininkui neužtenka Fiume.

Trieste, Istrija, lapkr. 16.—Sulig gautų čia žinių, žinomas italų lakunas-karininkas, kurs andai buvo apleidęs miestą Fiume nežinomais tikslais, išlipo miesto Zara, Dalmatijos pakraščiuose.

D'Annunzio iškilmingai įėjo į Zara. Tenai gyventojai italai jį smagiai sutiko ir pasveikino.

Iškeliavo su 600 kareivių.

Lakunas d'Annunzio (jis pulkininkas) iš Fiume iškeliavo praėjus ketvirtadienį anksti torpediniu laivu Nullo. Paskui tą laivą išplaukė ir kiti karės laivai. Jis su savimi išsigaubė 600 kareivių. Su juo buvo visos jo štabas.

Pasakojama, jog iš Zara jis pasileisias į kitus Dalmatijos pakraščius miestus.

Baisu, kad jis nenužygiuotų į tuos miestus, katruose randasi jugoslavų kariuomenės. Nes tuomet pakiltų susirėmimai ir būtų patogi proga karai Italijos su Jugoslavija.

Dalmatijos pakraščiuose yra ir S. V. karės laivų.

D'ANNUNZIO SUBRĮŽO
I FIUME.

Rymas, lapkr. 17.—Pulkin. Gabriele d'Annunzio sugrįžo į Fiume, atlikęs ekspediciją į Zara, anot gautų čia žinių.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

AR ĮVYKS TAIKA PABALTIOJE?

SUNKI KOVA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Rusų generolai yra priešingi ir autonomijai.

Dorpatas, Estonija, lapkr. 15 (Rašo angliškų laikr. korespondentas).—Dorpatė visas oras, tarsi, perimtas taika ir viltimi. Čia visur visų tik ir kalbama apie taiką. Šitą pirmadienį Rusijos bolševikų valdžios atstovai turės konferenciją su Pabaltijos viešpatijų atstovais. Tarsis armistacijos ir taikos reikalais.

Tai bus didžiai svarbi konferencija. Čia gal bus galutinai apspręstas klausimas ne tikiai apie kovos pertraukimą tarpe bolševikų ir Pabaltijos viešpatijų, bet gal bolševikų valdžia galutinai sutiks ir priimti šitos tautos nepriklausomybę. Jei tas pavyktų atlikti, tuomet šita konferencija padarytų galą civiliai karui ir visoj Rusijoje.

Dorpatė taikos konferencija, jei tokia įvyks, skirsis daug nuo tų buvusių tokių konferencijų Berest-Litovske ir Versaillese. Nes čia nebus nei pergalėtojų, nei nugalėtųjų. Čia bus daroma taika be jokių katros nors pusės laimėjimų, be jokių diktavimų—taika be spėkų pagrindo.

Stockholmas, lapkr. 17.—Vietos laikraščio Tidningen korespondentas iš Gelsingforso praneša, jog gen. Vasilkov užginamas Omsko puolimą.

Vasilkov tvirtina, jog admiralas Kolčakas ne tik esąs Omske, bet dar jo kariuomenė susijungusi su kazokais, atmaršuojančiais iš Turkestano.

AUSTRIJĄ LAUKIA PRAGAISTIS.

Šalis gali but suskaldyta į dalis.

Berne, Šveicarija, lapkr. 18.—Is Vienos pareina žinių, jog Austrija greitu laiku turės susilaikyti ekonominio ir politinio krizio.

Sakoma, Austrijos vyriausybė neturinti spėkų užslopinti gyventojų nepasitenkinimo ir nerimavimo. Naujoji respublika gali susiskaldyti į dalis ir prisiglausti prie kaimininių viešpatijų.

Žymi Austrijos respublikos dalis pageidauja prisijungti prie Vokietijos.

SUNKIAI EINASI TARYBOSE SU ANGLEKASIAIS.

Operatoriai nesutinka su reikalavimais.

Washington, lapkr. 17.—Nelengva bus anglekasiams, susitaikinti su kasyklų kompanijomis, kuomet šiandie streikas atšauktas, ir kuomet anglekasių reikalavimai nesumažinami. Jie nori 60 nuoš, daugiau užmokesčio ir 6 val. darbo dienoje, neskaitant įėjimo ir išėjimo iš kasyklų laiko.

Anglekasyklų kompanijos pasiūlė jau 20 nuoš, daugiau užmokesčio.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

Tuo tarpu anglekasiai negrįžta darban, nežiurint atšaukimo streiko. Ir jei jie negrįžt šandie, šaliai bus bloga. Nes anglių išteklis baigiasi.

ANGLŲ KORESPONDENTAS BOLŠEVIKŲ KALEJIME.

Londonas, lapkr. 17.—Is Maskvos pranešta, jog bolševikų liaudies teismas anglių laikraščių korespondentą Keeling nubaudęs kalėjimu ligi "pasibaigianti karė su imperijalistine Anglija."

Keeling atrastas kaltas už įnešimą bolševikiškon Rusijon be bolševikų leidimo ir už norėjimą papirkti sargybą.

SAVO LĖSOMIS PASIŪSIAS BOLŠEVIKUS RUSIJON.

New York, lapkr. 17.—Pasivadinęs čia bolševikiškos Rusijos ambasadorium L. A. Martens pranešė valstybės sekretoriui Lansingui, jog jis visus raudonuosius rusus, kurie čia areštuojami ir laikomi negeistinais piliečiais, pasiūsią Rusijon bolševikų valdžios lėšomis. Tai, girdi, busi mažiau vargo ir išlaidų pačiai S. V. vyriausybei.

Martens protestuoja, kad čia rusų bolševikai persekiojami ir areštuojami.

MEKSIKOJ SUARESTUOTA S. V. KONSULIS.

Mexico City, lapkr. 18.—Puebloj suarestuota S. Valstijų konsularis agentas Jenkins.

Jis neseniai buvo pagrobtas meksikonų plėšikų ir nuo anų išpirktas už \$150,000. Dabar jis intarimas, jog su plėšikais jis buvęs susitaręs, kad pasipelnyti išperkama pini-gais.

Tariamai pripažinti nepriklausomybę Pabaltijos viešpatijoms, duoti joms ginklų, amunicijos ir visokios karės medžiagos ir tegu nusuka ragus bolševikams.

Bet talkininkai to nedaro. Nelengva juos prie to prikalbinti. Svarbiaus jiems rūpi rusų bolševikus pamainyti kita valdžia, ypač sau prielankia. Tuo tarpu toji kita valdžia, tai ta, katra baisiai yra priešinga Pabaltijos nepriklausomybei.

Nori vienos didelės Rusijos.

Tomis dienomis man teko kalbėti su taip vadinamos šiaurvakarinės Rusijos valdžios prekybos ministriu, gyvenančiu Revely. Ministeris išreiškia dėkingumą Estonijai, kur rusai turi prieglaudą. Jis tikisi, kad rusams pagelbon prieš bolševikus eis kaip estonai, taip Suomija. Už tai pasėkmėje Estonija turėtų but apdovanojama autonomija ir prigulėtų prie federatyvės Rusijos.

"Rusų generolai," sakė jis, "nenori nei klausyti apie joki Rusijos federalizmą. Jie nori atgaivinti visą 1914 metų nepadalinamąją Rusiją ir paskelbti militarinę diktatorystę."

Abelnai imant, Pabaltijos viešpatijos abejoja apie kokią savo nepriklausomybę nepri-tariant talkininkams. Gi jei talkininkai patys nenorės pripažinti nepriklausomybės, baš atliktas didžiai neteisingas ir podraug baises daiktas.

Nauja Viešpatijų Sąjunga Europoje

VIEŠPATIJOS ORGANIZUO JASI PRIEŠ VOKIETIUS IR BOLŠEVIKUS.

Dorpatas, lapkr. 16. (Suvėlinta).—Generalej sesioj atstovų Estonijos, Latvijos, Lietuvos, Suomijos, Lenkijos, Baltgudijos ir Ukrainos nutarta:

"Yra pageidaujama suorganizuoti politikinę ir militarinę sąjungon visas naujas viešpatijas visam plote tarpe Suomijos ir Juodųjų jurių ir tarpe Vokietijos ir bolševikiškos Rusijos."

Svarbiausias tos naujos sąjungos tikslas turi but bendrai apsisiegti ir gintis nuo vokiečių ir bolševikų pasikesimų paverkti parubežines viešpatijas.

Paskelbta, kad tuo tikslu trumpoj ateityj bus sušauktos konferencijos Rygoje ir Dorpatė. Vienur ir kitur bus aptariamios tos sąjungos politikinės ir militarinės smulkmenos.

Pravesta Pasargos Prie Taikos Sutarties

Washington, lapkr. 17.—Praeitą šeštadienį senatas pagaliau pilnai nugalėjo šalies administracijos spėkas didžiuma balsų priimdamas visą eilę pasargų prie taikos sutarties. Tos pasargos—tai daugiausia senatoriaus Lodge buv paduotos.

Tas padaryta tuojaus po to, kuomet senatas pirm to nugalavęs uždaryti visokius debatus pasargų klausime ir pasirošti prie balsavimo. Su debata uždarymu sutiko ir didžiuma demokratų senatorių. Šitie pamane, jog daugiau laimėsia. Bet išėjo priešingai.

Kokios tos pasargos.

Štai jos:
Suv. Valstijos negali prisidėti jokiū mandato be kongreso leidimo.

Tautų sąjungos konstitucija neturi paliesti jokių naminių Suv. Valstijų reikalų, kaip tai imigracijos, tarfos, darbo, rubežių ir kt.

Tautų sąjunga neturi teisės paliesti Monroe doktrinos.

Atmesti Shantungo klausimą ir rezervuoti Suv. Valstijoms pilną veikimą taip, kaip tik bus patinkama, kuomet tarp Kinijos ir Japonijos pasitaikys nesutikimų.

Suv. Valstijų senatas gali vetuoti bile vieną prezidento paskirtą atstovą tautų sąjungon.

Atnaujinti ir vesti prekybą su Vokietija galima tik pilnai sutikus kongresui.

Neturėti jokių išlaidų tautų sąjungoje be kongreso autorizavimo.

Buvusieji sesijoje atstovai išreiškė pasitikėjimą, kad prieš tokią sąjungą nieko bloga neturės ir nespriešins talkininkų sutverta tautų sąjunga.

Kaip rytoj čia turi atvykti bolševikų atstovai. Pabaltijos viešpatijos atstovai su jais pirmiausiai tarsis reikale su simainymo karės nelaisvių. Gi paskui bus tariamasi apie armistaciją, gal ir apie taiką.

Kai kurių viešpatijų atstovai vakar išvažinėjo namo gauti reikalingų militarinių ir kitokių informacijų. Žadėjo sugrįžti tarties su bolševikais.

Čia nematomos kokios ta spėkos spaudžia atstovus neturėti nieko bendra su bolševikais.

Tos spėkos priskaitomos talkininkams. Bet juk Pabaltija nekuomet ir nemano talkinties su bolševikais be aiškaus talkininkų pritarimo. Bet po draug Pabaltija ir pageidauja, kad talkininkai veikiau pripažintų jai nepriklausomybę nuo Rusijos.

S. Valstijos visuomet, kuomet tik yra reikalas, gali padidinti ginklavimąsi, nepaisant tautų sąjungos draudimo.

Yra dar ir daugiau jų. Tas nesvarbu. Tik svarbu, kad senatas suvaržo šalies administracijos veikimą. Reiškia, kas prezidento leidimu taikos konferencijoje buvo pripažinta, senatas tai visa atmaino arba atmata.

Bet tas dar nepabaiga.

Su tuom dar viskas tečiaus nepasibaigė. Senatas dar turės balsuoti už galutiną tų pasargų rezoliucijos priėmimą. Pirmiau buvusieji balsavimai buvo tik daliniai.

Suprantama, kuomet bus balsuojama už visą rezoliuciją, tuomet nežinia kokios pasekmės gali pasirodyti. Nes senate dažnai nuomonės stebėtinai staiga atsimaio. Kiekvieną pasargą atskiriai senatas priėmė. Bet balsuojant abelnai už visas pasargas, senatas kartais gali jas visas atmesti.

Suprantama, jei būtų priimta toji rezoliucija (senatoriaus Lodge), tuomet visa taikos sutartis pasilikytų kaip ir grobai. Butų vieni kaulai be kuno.

Kaip šandie senatas turis balsuoti už abelnią rezoliuciją. Gi už poros dienų įvyks balsavimai už visą abelnią sutartį.

Senatas šiuo kartu pasiskubins. Nes nori pertraukti darbą nors kokiai saivatei. Su gruodžio 1 d. prisiėis pradėti reguliarią kongreso sesiją.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$1.50
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS**"DRAUGAS"**

Eina kasdien išskyrus nedėlidienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permaitinti
adresą visada reikia prisijungti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspresu "Money Or-
der" arba įdedant pinigus į regis-
truotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6111

Taikos Sutartis.

Baisiosios ir ilgiosios pasaulio karės skerdynė užsibaigė 11 lapkričio, 1918 m. Birželio 1919 m. pergalėtojai talkininkai: Anglai, Prancūzai, Italija ir Amerika įteikė pergaleiems vokiečiams storą knygą, kurioje tapo išdėtos ramaus sugyvenimo sąlygos. Bet jos dar nebuvo ir nėra užtvirtintos Amerikos Senate.

Senatas nenorėjo tvirtinti tų sąlygų delto, kad į jos įbrukta yra Tautų Sąjungos konstitucija, o į ją tautų sąjunga įeina Anglija su vienu balsu, o savęs, Kanada ir kitos keturios žemės esančios po Anglijos valdžia taipgi turi po vieną balsą. Tai-gi Anglija su savo pavaldinėmis žemėmis turi šešis balsus, o Suvienytos Valstijos tėturi vieno ar kito vieną balsą.

Amerikiečiai labai pyko už tokią nelygybę, daug šnekėdami ir rašydami prieš Tautų Sąjungą ir prieš pačią Taikos Sutartį. Neseniai tą balsų nelygybę svarstė Suvienytų Valstijų Senatas ir sutarė neprotestuoti prieš ją. Anglijos pasiuntinys Washington, D. C. labai džiaugėsi Amerikos nuolaidumu. Jeigu Senatas neprotestavo prieš tokią aiškią neteisybę, tai buvo ženklas, kad jis yra labai nuolaidus. Drauge buvo ir vilties, kad kitą dieną lengviau pereis per Senatą. Tikroji priežastis, dėl kurios Amerikos Senatas pasirodė labai nuolaidus, buvo ta, jog Amerika nenorėjo mažinti teises Kanadai, Indijai, Australijai, Naujajai Zelandijai ir Egiptui.

Visą Taikos sutartį pirma buvo apsvačiusi Senato paskirti užrubežinių dalykų komisija. Pilnas Senato surinkimas atmetė tos komisijos sumanytąjį Amerikos ir Anglijos teisių suliginimą. Bet pėnyčioje, 7 lapkričio pilnas Senatas surinkimas svarstė kitą komisijos sumanytąjį pridėklą prie Taikos Sutarties ir tą pridėklą patvirtino 48 balsais prieš 40.

Pridėklas išrodo nesvarbus. Jis sako, kad Taikos Sutartis tik tada turės teisės svarbą, kad trys didžiosios talkininkų šalys patvirtis Amerikos Senato reikalaujamus pridė-

kus. Senatorius Hitchcock taip buvo priešingas šitam pridėklui, jog išsitarė, kad delto visą Taikos Sutartį eisiant niekais. Tas gali būti, jei neatsiras trijų didelių viešpatijų pritarimas Amerikos pataisoms. Vokiečių pritarimas nesiskaito. Pritarimas yra reikalingas iš didžiųjų talkininkų pusės, t. y. iš Anglijos, Italijos, Prancūzijos ir Japonijos.

Rodos nedidelis daigtas yra joms visoms pritarti, netik trims iš jų. Bet tas priklausys nuo tolymesniųjų pridėklų. Užrubežinių dalykų komisija yra priėmusi, tarp kitų, du pridėklus. Vienas sako, kad Shantungas turi grįžti Kinijoms. To pridėklo nepripažįs Japonija. Kitas tvirtina, kad Amerika gali daiginti savo kariuomenės ir laivyno įjėgas niekieno neprižiurima ir niekieno nesiklausdama. Tą pridėklą nepatvirtis Anglija už jokius pinigus. Jeigu Amerikos Senatas patvirtis abu tuos pridėklus, tai Amerikos pridėklų nepatvirtis Anglija su Japonija. Tai liks tik dvi iš keturių didžiųjų talkininkų, galinčios patvirtinti Amerikos pridėklus ir visą Taikos Sutartį.

Jeigu Amerikos Senato reikalaujami pridėklai taps atmetimi Anglijoje ir Japonijoje, tai bus aišku, kad Japonija nori pasilaikyti svetimą Shantungo žemę, o Anglija nori prižiūrėti, kad Amerika nebūtų peršipri. Tokiu būdu kaltė už Taikos Sutarties panaikinimą kris ant Anglijos ir Japonijos, o ne ant Amerikos.

Amerika nenorėjo mažinti Kanados, Naujosios Zelandijos ir kitų autonominių žemių teises. Tai-gi negalima norėti, kad Amerika apsimtų mažinti savo neprižiurimybę.

Svečias iš Anglijos.

Užrubežinių dalykų komisija, 11 lapkričio, lygiai metams sukakus nuo to, kaip pasibaigė kruvinoji didžiosios karės audra, į Washingtoną, D. C., atvažiavo jaunas, gražus ir mandagus Anglijos Sosto Įpėdinis, bu-siantis karalius. Jis atvažiavo padėkoti Amerikai už jos prisidėjimą prie karės. Tai jau trečias angštasis svečias, atkeliavęs į Ameriką su tikslu dėkoti. Pirmutinis buvo kardinolas Mercier, antrasis Belgijos karalius, trečiasis Anglijos sosto įpėdinis Edwardas —Albertas.

Amerika karštai ir iškilmingai priėmė kardinolą Mercier, kaippo žmonių apgineją, už ką jis pastatė dvasios gaulybę priešais užpuolusios kariuomenės įjėgą. Demokratiška Suvienytų Valstijų visuomenė mandagiai ir meilingai apsiėjo su Belgijos karalium. Mandagus taipgi ir gražus yra priėmimas trečiojo svečio, Anglijos karaliačio, bet tame mandagume nematyti didelės karštybės. Gal nei kardinolas Mercier nebūtų matęs taip karšto priėmimo, jei būtų atkeliavęs ne pirmutinis, tik trečias.

Mes nuoširdžiai sveikiname Karaliaitį Edwardą. Jis parodė savo demokratiškumą karės pradžioje vaikščiodamas pas neturtingus Londono darbininkus ir meilingai kalbėdamas su jais. Anglijos Sosto Įpėdinį meilingai priimame kaippo Amerikiečiai, nes esame Anglijos kaimynai ir talkininkai, mokantį pagerbti tuos, su kuriais atsiėjo dirbti išvien labai sunkų karės darbą. Džiaugiamės dar ir kaippo

Pranešimas iš Washingtono.**Oficijalis pranešimas.**

Lietuvių Ekzekutyvis Komitetas gavo iš Kauno sekančią kablegramą:

"Atstovas Amerikon nem-trukus skiriamas. Iki jam nu-
vyksiant ir toliaus Ekzekuty-
vis Komitetas prašomas tar-
pininkauti tarp Lietuvos ir
Amerikos valdžių.

Valdemaras.

Užsienio Reikalų Ministeris."

Svarbu žinoti važiuojantiems į Lietuvą.

Pagal isakymą Lietuvos Užsienio Ministerijos, šiūomi užreikiame, kad:

1. Kiekvienas keliaujantis Lietuvon, nepaisant kokios valstybės pasportą įsiai, arba jinai, turėtų, privalo turėti Lietuvos Atstovybės vizą, be kurios nebus Lietuvon įleidžiamas.

2. Norintieji keliauti Lietuvon privalo pasirūpinti, kad jų pasportuose būtų pažymėta, jog įsiai, arba jie, važiuoja Lietuvon. Tankiai pasitai-ko, kad pasportuose pažymėta tik "Rusija". Todel dar kartą pažymime, kad visi pasportai, neturinti pažymėjimo, jog jie išduoti važiuojantiems į

Lietuvą, nebus vizuoti Lietu-
vos Atstovybeje.

3. Vienintėlė Lietuvos Atstovybė, įgaliota Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos, yra Lietuvos Ekzekutyvis Komitetas, Washingtone.

4. Norintieji pasportus vizuoti, privalo išpildyti tam tikras aplikacijas. Aplikacijas gali gauti Ekzekutyvio Komiteto raštinėje, 703-15th St., N. W., Washington, D. C.

5. Mokestis už pasporto vizavimą yra vienas dolieris.

6. Visi aplikantai, prašanti pasportus vizuoti, turi kartu prisijusti paliudymus nuo Tautos Fondo arba Neprižiurimybės Fondo vietinio skyriaus valdybos.

7. Visi Lietuvos Atstovybės vizuoti pasportai tinka įvažiavimui ir išvažiavimui iš Lietuvos. Bet norintieji tik pervažiavimui per Lietuvą į Rusiją ir į Lenkiją, bei pereiti frontą ar demarkaciję liniją, turės išgauti iš Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos pasių skyriaus ir Generalio Štabo leidimą.

Lietuvių Ekzekutyvis Kom.
(Liet. Atstovybė Jungtinės Valstybės)

M. J. Vinikas, Pirm.
J. J. Bielskis, veik. rašt.

A. L. R. K. Federacijos Programo ir Konstitucijos Kritika.**I.
Konstitucija—organizacijos pamatas.**

Kiekviena organizacija—didelė ar maža—turi savo konstituciją. Konstitucija nustato organizacijos veikimui visą pamatinę tvarką. Konstitucijoje privalo būti aiškiai ir trumpai pažymėta organizacijos tikslas ir budai kaip galima jį atsiekti. Geras pamatas užtikrina namui saugumą, tvirtumą; gera konstitucija užtikrina organizacijai pastovumą, geras pasekmes.

Esama visokios rūšies konstitucijų—sulyg laiko dvasios ir atskirų žmonių supratimo. Reikia pažymėti, kad organizacijos ant plačiausios skalės yra taipgi didelės ar mažos valstybės. Valstybinio gyvenimo tvarka, gerovė priklauso nuo valstybės konstitucijos kokybės. Valstybių esama monarhinių ir demokratinių. Monarčinės valstybės, be abejonės, turi monarkinę konstituciją, kuri yra nustatyta vieno juridisko asmens (monarko, imperatoriaus) sutikimu ir paliepta pildyti jojo augštesniųjų įsakymų. Monarkizmo, patvaldytės dvasios gali būti ir mažose višokios rūšies organizacijėlėse.

Tulas asmuo gali sustatyti konstituciją sulyg savo išminties tveriamajai organizacijai kokiais nors politiškais, materialiais ar idealiais išrokaivmais ir... bet joje pono, išnaudojant liaudį savo tikslams. Senovėj juk ir buvo tik vado-

liautiniai, nes Anglija aiškiai stipriai ir naudingai paremia Lietuvos pastangas užtikrinti savo neprižiurimybę ir ap-rūpinti savo tautinio augimo reikalus.

Trumpai viešėjęs Suvienytose Valstijose karaliaitį Edwardas išvažiavo į tėvynę. Mes jam linkime pasisekimo jo gyvenime ir turime vilties, kad jam tapus karalium Anglijos politika ištiesis darbuo-sis pasaulio tautų laisvei ir lygybei.

vaujantieji ir klausantieji: ponai ir tarnai. Šiandie dar daug milijonų pasilieka prie tos gyvenimo sąvokos. Imperijalistiški vadovai aiškinasi: girdi, liaudis-darbininkai yra bemsčiai, neturi išminties kaip valdytis, mes gerą darbą dirbame juos valdydami...

Yra kita rūšis valstybių ir siauriau apribotų organizacijų—kurios, butent, vadovaujasi savo gyvenime demokratizmo principais. Dievas visus lygiais sutvėrė savo paveiklu ir visiems protą davė. Gyvenimo pamatinuose reikaluose privalo tad visi lygų balsą turėti.

Imperijalistų gadyne baigia-si, žemiškųjų viešpačių sostai viens paskui kitą griuvą ir... sugrius visi.

Žmonės šviečiasi. Spauda pasidarė visiems prieinamiausia. Išnaudojamieji visokiais budais "nepašauktųjų pranašų" spiečiais kruvon savo teisių apginimui.

Didelė klaida.

Mums lietuviams katalikams Amerikoje rupi mūsų Federacija. Bet veikimas jos labai pradedamas yra ne iš to galo. Prakilnieji mūsų vadai, kurie troško lietuviams katalikams gerovės, padarė didelę klaidą, kad savo šventą darbą nepradėjo nuo konstitucijos atsakančiojo sutvarkymo. Visi Federacijai prijaunė, bet neturint tinkamos tvarkos, idėjos pasiliko realybėn nepravestos per 13 metų.

Konstitucija yra pamatinis dalykas. Ką reiškia apdirbimas svarbios, rimtos konstitucijos žymesnei organizacijai galima spręsti iš paveiklo, kuris man tų matyti Suv. Valstybių politiškos istorijoje: ant vieno puslapio. Artistas parodo įspudingą užbaigtą apdirbimo kon-

stitucijos Suvienytooms Valstijoms: Šalies reprezentantai-atstovai dirbo sukaite per kelis mėnesius. Tai buvo rinktinės įjėgos, kuriomis visi pasitiekė. Visokios komisijos, sub-komisijos, komitetai, sub-komitetai etc. turėjo savo darbus. Atstovai nežinodavo kartais ar žmonės sutiks ant jų de-cizijos, užtat darydavo paklausimus. Komunikacija-gi tuomet buvo sunki. Galop darbas buvo užbaigtas—tai svarbiausias momentas šios milžiniškos šalies istorijoje! Atstovai puola ant kelių, jų veiduose matytis džiaugsmo asarus... Kapelionas vadovauja jų maldaipadėkavonei... Kambaryje matytis betvarkė: popergaliai višokie, knygos ne savo vietose. Tik ant vidurinio rašomojo stalo, matytis, guli didelis raštas: tai Suvienytyjų Valstybių kiti užbaigta Konstitucija su autografais šalies atstovų, kurie ją tvarkė.

Tame paveiksle aiškiai parodyta svarbioji artisto mintis: pažymėta scena, kuri įvyko atlikus Didelį Pamatinį Darbą. Garsusis politikas Gladstone pasakė: "It is the most wonderful work ever struck off at a given time by the brain and purpose of man." Visi galvo-jantieji protai pripažįsta, kad Suv. Valstybių konstitucija yra tvarkiausia, gražiausia, kuri gali būti paveiklu visoms valstybėms. Konstitucijos tekstas prasideda žodžiais:

"We the people of the United States, in order to form a more perfect union, establish justice, insure domestic tranquillity... do ordain and establish this Constitution..."

Vadinasi, konstitucija nėra tai vienos kitos ypotos padaras, bet pačių žmonių valios išraiška. Taip privalo būti daroma tveriant kiekvieną organizaciją, jeigu norima, kad ji būtų demokratiška. Pirmieji Suv. Valstijų konstitucijos žodžiai "We the people of the United States..." pilnai išreiškia mums didelį pamokiniumą.

Tokioj dvasioj turėjo būti apdirbta mūsų Federacijos konstitucija. Musų žmonės privalo turėti balsą jos sustatyme ir ratifikavime. Tai pamatinis darbas, kuris reikėjo atlikti prisilijkant demokratizmo principų ir sistematiškos tvarkos. Gera pradžia užtikrina veikimui pasekmingumą.

Tuo tarpu mūsų Federaciją norima užauginti į didelę organizaciją, kuri turėtų įtekmę lietuvių ateivių gyvenime, visiskai priešingu būdu. Nežinia kuo surašyta ir sankeijonuota konstitucija atsiunčiama klebono vardu ir, be abejonės, norima, kad ji būtų pildoma. Tai juk absurdas! Autokratišką paliopimu ir prie prakliniausios idėjos žmonių šiais laikais nebepritrauks.

Gal kas pasakys, kad Federacijos pastarasis kongresas konstituciją užgryvė, tai-gi ji yra teisėta. Atsakau: Pastarasis Fed. Kongresas negalėjo nei užgirti nei atmeti jos, nes pats Kongresas nebuvo teisėtas. Iš 1000 parapijų tik kelios ar keliolika dalyvavo; prie to kaip kurie "atstovai" nelegaliai jas atstovavo... Parapija, kurios esni klebonu, turėdama apie 2500 lietuvių katalikų, negavo oficialio pakvietimo kongresan. Į kongresą, kuriame buvo manoma ratifikuoti "tų nežinomųjų" sudarytą konstituciją, reikėjo oficialiai užkviesti visas parapijas ir tas draugi-jas, kurios norima turėti Federacijoj, su pažymėjimu kokio-mis teisėmis jos gali svarbiame

Užėikite ir į Mano Kampelį.

O ką? Ar ne mano pusėje teisybė? Nekurie apsilankę į mano kampelį pradėjo man kalbėti tokius pesimistiškus daiktus apie katalikus veikėjus, kad man net juoda akyse pasidarė. Eji, girdi, "Drauge," jie pakalbės gal gražiai apie tave, bet kad platintų tave tarp žmonių, tai kasžin ar sulauksi. O štai ir sulaukia, kaip ir ant patyčių tiems pesimistams. Ateina laiš-kai, ateina ir pinigai, tik, "Drauge" važiuok. Ir važiuoju. Bet to negana. Štai iš Kenoshos, Wis. gaunu laišką nuo p. T. (visos pravardės nerašau, nes nežinau ar norėty). Jis rašo: "Vienybės Draugijų viršininkai darbuojamės, kiek galėdami, daug kalbame, kad užrašytų ant metų. Draugijų Vienybė išrinko mane, kad eitume per namus ir surinktume skaitytųjų. Mes pasistengsime pasidaruoti, kad surinkus kodangiausia."

Ar ne puikus dalykas? Ar toki veikėjai neverti garbės? Gal jų vardai taip garsiai neskambės, kaip nekurių garsių kalbė-

tojų, bet jų darbai aiškiai spindės ir neš šviesius vaisius. Daugiau, daugiau tokių veikėjų, o krikščioniškos idėjos užviešpataus ant žmonių minčių ir atneš jiems ramybės, kurios dabar visiškai ima jie netekti.

Jau rodosi aušrelė, greit užtekės ir saulė; ir bus šviesu, malonu ir linksnu.

Jau įžengiau į daug pastogių pas žmones katalikus ir retai kurią man apleisti. Įžengiu ir dabar į kas kart naujas, kur dar niekad nebuvau buvęs, o jei prieteliai, kaip viršminėtas, taip mane parems, o kiek daug dar pastogių man teks aplankyti. O aš to tik ir noriu. Tam aš ir gyvenu.

Oi telkitės mintys ant mano lapelių ir neškit paguodą ik vieny kampelių; te skaudančios širdys jums atsigauna ir iš savo gėlmės liudnumus išrauna.

Ištikrųjų taip būtų, jei žmonės daugiau pažintys su manim turėtų.

Maņ taip rodosi. Kas paban-

dys, tai pamatys.

"Draugas."

FEDERACIJOS VEIKEJAMS.

Malonu mums pranešti, jog naujos konstitucijos Federacijos ir Katalikų Vienybės šiomis dienomis yra gautos iš "Draugo" spaustuvės ir jau išsiuntinėjamos visiems gerbiamiems katalikų veikėjams, kaip dvasiškiams, taip pasauliniams, ypač gi sekretoriams visų draugijų, kuopų ir skyrių, esančių vienybėje su Katalikų Federacija.

Dabar beliks pasistengti vietų veikėjams prikalbinti dėtis į Federaciją draugijas dar neprigulinčias prie jos — ir sudaryti savo kolonijose vietinius centrus, prisitaikant prie virš minėtų konstitucijų.

Prie šios progos vėl primename, kad sausio mėnesį 1920 metų įvyks pirmas suvažiavimas Am. L. R. K. Fed. Tarybos jos naujoje sąstatoje.

Visi Federacijos skyriai ("Katalikų Vienybės") galės rinkti į Tarybą savo atstovus. Skyriai turintieji mažiau, kaip 2,000 organizuotų narių — rinks po atstovą, gi nuo 2,000 ir daugiau organizuotų narių — galės rinkti po 2 atstovų. Tarybos narių suvažiavimai bus daromi 2 sykiu į metus; atstovų kelionės lėšos apmokamos pačių Federacijos skyrių.

Galime drąsiai tvirtinti,

susirinkime dalyvauti. Ne tik viena mūsų parapija bei draugijos negavo užkvietimo, bet daugelis ir kitų iš Chicago apylinkės. Vadinasi, tokis darbas negalima pavadinti tvarkingu, demokratišku ir nėra vilties, kad jis suvienytų mus vienon galingon organizacijon.

(Pabaiga bus).

kad nuo gero susiorganizavimo Am. liet. katalikų labiausia priklauso graži Lietuvos ateitis. Todel kas gyvas į darbą.

Fed. Sekr.

TAUTOS FONDO PRIEŠAI YRA PRIEŠAI LIETUVOS LAISVĖS.

Kiekvienas, kuris skleidžia negražias paskalas apie Tautos Fondą; visi tie, kurie kitus atkalbinėja, kad neaukotų į T. F.; visi, kurie trukdo veikimą dirbančių dar Tautos Fondo—jie daro pragaištingą tėvynės darbą, nes: sulaikydami ką nors nuo aukojimo Lietuvos reikalams prisideda prie grovimo kitų nuveiktų darbų, su-laiko Lietuvos laisvės reikalų stumimą pirmyn; pailgina kančias Lietuvos žmoneliui, kovojančių už tėvynės laisvę; slo-pina dvasių tų, kurie su didžiausiu pasišventimu aukoja savo gyvybę ant tėvynės aukuro.

Lietuva šaukiasi ištisus rankas į mus, amerikiečius, kad stotume jai pagalbon ir padėtume nešti sunkią kovos naš-tą. Ji laukia iš mus didžiausios paramos. Tuo tarpu visi katalikų priešai, įtempe visas savo pajėgas, skelbia niekuo nepamatutas paskalas, kad tik suklaidinus visuomenę, kad sulaukius nuo aukojimo į Tautos Fondą. Bet katalikiškoji visuomenė, atmetus visas tas žabangas, žengia pirmyn į nieką neatsižvelgdama; aukoja, kaip aukojus Tautos Fondan, nes žino, jog tie, kurie trukdo T. F., tuo pačiu trukdo išgavimą Lietuvai laisvės.

Lietuviai katalikai, darban! Mūsų priešai nesnaudžia! Aukokime Tautos Fondan, atpirkime Lietuvos laisvę.

J. Naudžius.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Paveldijant Suvienytyų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norintius gauti prekes pinigų ir kitų žinių
meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

Prad

sidarė

kykla.

įsteigė

Rabbol

del liet

miesto

netik

kalbos

darbų,

viška

lietuvių

Lietuvi

yra p.

gi jis r

ti į Li

pasidar

lietuvių

ir deda

promok

Mokina

Apant

įsteigta

galima

ti visok

kų, taip

lankosi

negu la

steigian

vis-gi d

buti. Re

riečiam

Kaip m

sto val

mokyti

lei nebu

kitose k

CHICA

Lapkri

graziai

europin

kaktuvė

vo kalb

žiai pas

rikta.

Visos

ypač lie

mi Suv.

vas, g

Apant

rašai, k

neprigu

Pasku

žimas,pa

liavomis

vė mot

niais d

Sveti

kiuo li

ypač vi

tos į lie

Lietuviai Amerikoje.

WORCESTER, MASS.

Vakarinė mokykla.

Pradžioje spalio mėnesio atsidarė pas mus vakarinė mokykla. Šią mokyklą niestas įsteigė pasidarbavimu p. R. Rabboli, kuri daug darbuojasi del lietuvių. Ji skiriasi nuo kitų miesto mokyklų tuomi, kad joje netik ką mokinama angliškios kalbos ir visokių moteriškų darbų, bet dar yra įvesta lietuviška klesla, kame mokinama lietuviškai skaityti ir rašyti. Lietuviškos klesos mokytojumi yra p. Pranas Jakaitis. Kadangi jis rengiasi neužlgo važiuoti į Lietuvą, tad, norėdamas pasidarbuoti del Worcesterio lietuvių, apsiėmė už mokytoją ir deda visas pastangas, kad tik pramokyti tuos, kurie lankosi. Mokinai labai tvarkiai ir gerai. Apart to, prie mokyklos yra įsteigtas ir knygynas, kuriame galima gauti dykai pasiskaityti visokių knygelių, kaip angliškų, taip ir lietuviškų. Lietuvių lankosi gana daug; daugiausia negu lankydamas pačių liet. steigiamose mokyklose. Bet visgi dar nėra tiek, kiek turėtų būti. Reikėtų visiems worcesteriečiams pasinaudoti šia proga. Kaip malonu matyti, kad miesto valdžia pripažįsta reiką mokyties lietuviškai, ko iki šiolei nebuvo. Gerai būtų, kad ir kitose kolonijose tas įvyktų.

Mokinė.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Lapkričio 11 d. mūsų kolonijoje gražiai buvo paminėta metinės europinės karės paliaubų suaktuvės. Nuo pat ryto jau buvo kalbama, kad lietuviai gražiai pasirodys. Na, ir neapsiriktą.

Visos lietuvių draugijos, ypač lietuvių kareiviai, nešdami Suv. Val. ir Lietuvos vėliavas, gražiai ėjo gatvėmis. Apart vėliavų, buvo nešami parašai, kurie reikė reikalavimų nepriegulmybės mūsų tėvynei.

Paskui maršuojo sekė vėliavos, papuoštos tautinėmis vėliavomis, kuriame sėdėjo lietuvių moteris, pasirengusios tautiniais drabužiais.

Svetimtaučiai gerėjosi tokiu lietuvių pasirodymu, o ypač visų akys buvo nukreiptos į lietuvių kareivius. Vienas anglų laikraščio korespondentas, žiūrėdamas į maršuojančius, išsitarė, kad lietuviai tai kaip visenos motinos vaikai.

Ant rytojaus angliški laikraščiai pagyrė lietuvių.

Lenkai, žiūrėdami į parodujančius lietuvių, duko iš apmaudos ir nerimo. Matė, kad lietuviai žengia prie nepriegulmybės ir prašo Suv. Valstijų užtarimo.

Maziukas.

BINGHAMTON, N. Y.

Tėvams lekcija.

Per daug metų laisvos meilės skelbėjai ir socialistai niekino tikėjimą, sakė, kad žmogui nereikalingas yra tikėjimas ir tt. Dabar turėjau progą patėnyti, kas išeina iš vaikų, kurie yra auklėti tėvų, kurie sako, kad esą laisvi, netikenti.

"Binghamton Press," 3 d. s. m., parodo, ką vienas vaikas, taip auklėtas, padarė. Šitas vaikas yra Petrukas Vaičaitis (Wychitis), 15 metų amžiaus, kuris yra atsižymėjęs kaip pasileidėlis. Jo tėvai gyvena seniaus Binghamtone. Vaikas yra

buves porą metų pataisos namuose Utica, N. Y. už vagystes. Tėvas rapus žmogelis ir klausio pačios. Motina-gi karšta socialistė. Ji sakė, kad nereikia vaikų leisti į bažnyčią ir duoti juos aptemdinti. (Taip, daug geriaus duoti jiems laiko mokinies vogti).

Tai, šitas vaikas buvo policijos suimtas, kada policija patėmijo, jog jis turėjo keletą overkotų ir kitų dalykų, kurie jam neprikito turėti. Kada ji suėmė, tai jis prisipažino, kad įsilaužė į L. Šimoliano, 267 Clinton St. krautuvę ir paėmė šituos dalykus. Bet kas tas ypač tinga, nes Šimolianas yra taipgi socialistų-bolševikų vad. Todel labai pritiko, kad socialistės sunus pasidalinę turtais su socialistu. Jis pildė socialistų programą, nes neturėjo turtų, o Šimolianas turėjo.

Kada policija ji suėmė, tai atradė, kad jis buvo pirmasis suimtas už vogimą 3-iaune laipsnyje (3rd degree). Jis tada buvo pasidavęs vardu Francis Gallow. Ji nuvedė į Community Service House, kur būtų laikė tol, kol turėję kur padėti. Bet spal. 8 d. jis iš čia pabėgo. Apart to, vaikas prisipažino išplėšęs prekinis vagonus ant Erie geležinkelio ir kad buves įsilaužęs kitose vietose.

Keletą mėnesių atgal jis pabėgo nuo tėvų ir išsivežė apie šimtą dolierių, kuriuos paėmė nuo tėvo.

Tai-gi jūs, tėvai, žiūrėkite, kas išeina iš tokio auklėjimo vaikų? Ar jus norite, kad jūsų vaikas būtų suimtas policijos del tokio nusidėjimo? Jeigu ne, tai žiūrėkite, kaip jus auklėjate savo vaikus. Bažnyčia neaplaikvins jų, bet duos jiems progą išaugti gerai, dorais žmonėmis. Lai šitas atsitiktinas duoda jums lektiją. Jeigu jis tiek pridirbo blėties budamas 15 metų amžiaus, tai ką jis padarys kada suaugęs? Atėitis parodys, jeigu jis negaus galo. Ji pataisyti nebegalės.

Spalio 25 d., 1919 m., 10 metų senumo, vaikas vieno socialistų, (kurio vardą galėčiau parašyti, bet nenoriu) išplėšė savo tėtos skrynją ir rado apie \$50.00. Jis buvo tėvo išauklėtas, kad turtus reikia dalintis ir tt. Tai-gi pamatę, kad čia yra \$50.00, o jo draugai neturi nei cento, jis pasidalino visus pinigų su kitais draugais. Kada tėvas dažinojo, kad vaikas taip padarė, nežinojo ką daryti, nes sunus išpildė viską, ką tėvas jį mokino. Vaikai pinigų praleido ir turėjo gerus laikus. O nabagė socialistė turėjo vėl vargti kol užsidirbo kitą \$50.00.

Su laiku, aš manau, gausime dar daugiau pavyzdžių iš socialistų budo vaikų auklėjimo.

Tyrunas.

VAIKŲ BIURO DARBAS.

1912 metais Kongresas išdirbo įstatymus, kuriais buvo sudarytas Vaikų Biuras. Tas Biuras buvo padarytas dalimi Darbo Departamentė ir Kongreso paskirta jam priedinė įstirti ir pranešti viską, kas liečiasi vaikų gerbuvio tarpe įvairių klesų mūsų gyventojų.

Per septynerius metus savo gyvavimo, Vaikų Biuras surinko nemaža informacijos apie vaikų padėjiną Suvienuose Valstijose. Jo pirmoji užduotis buvo surasti, kodėl tiek

daug kudičių miršta kudičių stėje. Mažiausia trys šimtai tukstančių kudičių, gimusių per metus Suvienuose Valstijose, miršta neišgyvenę nei dvylikos mėnesių. Kas tai yra per priežastis?

Vaikų Biuro agentai ėjo į miestų ir sodžių distriktus, kad surasti tam klausimui atsakymą. Jie lankėsi namuose, kuriuose kudičiai gimė ir tyrinėjo apytovus, kuriose jie gyvena ar miršta. Ką Biuro agentai patyrė, buvo atspaudinta raportuose, kurie parodo, kad daugelį priežasčių, kurios veda prie kudičių mirties, ar kurios neleidžia jiems išgauti kaip jie turėtų į sveikų ir veiklių vyrų ir moteris, yra galima prašalinti ir kad didelis kudičių skaičius gali būti nuo mirties išgelbėta, jei jie ir jų motynos būtų tinkamai užlaikomi.

Vaikų Biuras taip-pat ištyrė ir pranešė apytovus, kuriose kudičiai dirba ir žaidžia, ir kaip apsieinama su tais, kurie yra silpno proto arba nerangaus pobūdžio. Jis atspaudina buletinus su apinančiais kudičiams įstatymais, kitus aprašančius veikimą kudičių labui Suvienuose Valstijose ir kitose šalyse ir dar kitus su patarimais draugijoms dirbti labdarybės darbą jų apeliokėse. Biuras taip-pat prirėgė seriją knygelių, pamokinančių motinas, kaip užlaikyti pačioms ir kaip užlaikyti kudičius. Trumpai sakant, Biuras stengėsi būti tarpininku ir suteikti įvairių žinių, kurios paliečia kudičius.

Pradžioje antrų metų mūsų karės, Vaikų Biuras, padedant Tautiško Apsigynimo Tarybos Vaikų Apsaugojimo Sekcijai, kad geriau išaiškinti reiką, apsaugoti kudičystę kaip ir ramybės laikais, pradėjo vesti metinę kudičių kampaniją. Tai kampanijai programos buvo sudarytas, pasiremiant tomis žiniomis, kurias Biuras buvo surinkęs laike penkerių metų tyrinėjimo. Tame programoje už reikalingiausius dalykus kiekvienoje apeliokėje buvo skaitoma: pirma, visuomenis apsaugojimas vaikų ir kudičių sveikatos; antra, užtikrinimas kiekvienos šeimynos ineigų, kad motina galėtų būti namie ir prižiūrėti vaikus, vietoje eiti dirbti, kad juos užlaikyti; trečia, viso laiko mokslas kiekvienam mokyklos amžiaus vaikui ir apsaugojimas bei prižiūrėjimas dirbančiųjų vaikų; ketvirta, suteikti vietos ir progos žaisti visiems vaikams ir jaunuomenėi.

Beveik kiekviena motina Suvienuose Valstijose išgirdo apie svėrimo ir mieravimo bandymus, kurie buvo daromi vaikų metais, kad žinoti, ar kudičiai ir maži vaikai auga, kaip jie turėtų augti, ir kad nurodyti tėvams ir draugijoms ko kudičiams reikia. Daugelis motinų taip-pat išgirdo apie "Buk Mokykloje Vajų", kitą iš metų veikimo nurodyta mokyklos nauda, suliginant su nauda darbo ir tėvai buvo raginami laikyti savo vaikus mokykloje kuilgiausia, kad jie gautų progos išlavinti protą ir kūną, ir galėtų aiškiai žiūrėti į ateitį.

Vaikų metais buvo kooperatyvis darbas. Prie to darbo buvo patrauktos įvairios organizacijos, kaip tikybinės, taip ir svietiškos, daktarai, slaugės, mokytojos, socialiai-veikėjai ir visi tie, kuriems

rupi kudičių gerovė. Jie visi prisidėjo delto, kad pagerinti jų apeliokę vaikų buvį, ir padėjo išdirbti daug konstruktyvių planų kudičių labui. Tarpe metų darbo pasekmių galima priskaityti įsteigimą vaikų sveikatos centrų ir klinikų, naujų žaislams daržų, daugiau slaugių ir geresnių teisių vaikų apsaugojimui. Tarpe mažiau paliečiančių, bet nemažiau vertės turinčių pasekmių, yra kooperacijos pastangos, nes vaikai yra būtina gyvenimo dalis kiekvienos apeliokės ir nusprendimai, kad darbas, kuris buvo pradėtas vaikų metais, būtų tęsiamas ir toliaus. Už vadovą tame darbe Vaikų Biuras išleido taisykles, pritaikintas vaikų labui. Tos taisyklės buvo sudarytos per daugelį susirinkimų, kurie buvo laikyti devyniuose Amerikos miestuose užsibaigus vaikų metams. Susirinkimuose dalyvavo daugelis Amerikos veikėjų, kaip ir daugelis žymių svečių iš užribinių šalių, atsižymėjusių savo šalyse kaip ekspertais dalykuose, apinančiuose kudičystę; taip kad ten sudarytos taisyklės galima laikyti už teisingus nurodymus, kas Amerikos vaikams yra reikalinga, kad jie išaugtų taip kaip reikia.

REIKALAUJA.

MERGINOS IR MOTERIS

OFISE

ISSIUNTIMO IR TAVORU SKYRIUOSE

Prityrimas nereikalingas

OFISO DARBAS

Ar gerai gali skaitliuoti?

Ar gali gerai aiškiai rašyti;

Ar mokyt ant drukuojamos masinės.

Ar nori išskirstyti poperos mūsų

Skyriuose;

Mes galime jums suteikti pastovią

vieta su geru mokačių ir gera proga išsilavinimui.

Prityrusiomis ypatoms mokama

sulys jų vertes.

ISSIUNTIMU SKYRIUJ

Tvirtos darbščios ir intelektinės

merginos ir moteris reikalingos del

pakavimo, viniojimo, svėrimo ir sor-

tavimo parcel post pakelių ir express

užsakymų.

TAVORU SKYRIUJ

Merginos ir moteris suvirš 16 me-

tų amžiaus del ceklavimo, perziur-

ėjimo ir sutaisyimo pačių užsakymų

mūsų Tavorų Skyriuose.

Nepaprastą progą išsilavinimui.

SEARS ROEBUCK & CO.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki piet.
Homan Ave. & Arthington St.

REIKALAUJA.

STATYMO LEIBERIAI

STONE & WEBSTER

WHITMAN & BARNES PLANT

1000 W. 120 Gathe.

CHICAGO, ILL.

MURININKAI.

STONE & WEBSTER

WHITMAN & BARNES PLANT

1000 W. 120 Gathe.

CHICAGO, ILL.

KARPENDERIAL.

STONE & WEBSTER

WHITMAN & BARNES PLANT

1000 W. 120 Gathe.

CHICAGO, ILL.

VAIKAI

JAUNI VAIKINAI

VYRAI.

TAVORU SKYRIUOSE

ISSIUNTIMO SKYRIUOSE

Dirbti mūsų Tavorų ir Issiuntimų skyriuose, pakuoti, Risti, ir Dapildyti mūsų kostumierių užsakymus. Sverti parcel post užsakymus ir t. t. Vietos pastovios. Užmokes-tis gera pradžiai nepaprastai gera progą išsilavinti.

SEARS ROEBUCK & CO.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki piet.
Homan & Arthington Street.

LEIBERIAI

TRUCKERIAI

WARHOUSE VYRAI

PACKERIAI

Pastovios vietos. Geros algos pradžiai. Geras progą išdirbimui.

SEARS ROEBUCK & CO.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki piet.
Homan Ave. & Arthington St.

REIKALAUJA.

VAIKAI

16 iki 18 metų.

Mes reikalaujame keliolika vaikų mūsų tavorų ir kituose skyriuose prie visokio darbo; prityrimas nereikalingas.

Geros algos išpradžios ir gera progą išsilavinimui tokiems vaikams kurie ieško gero pastovaus darbo.

SEARS ROEBUCK & CO.

Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki piet.
Homan Ave. & Arthington St.

MERGAITES IR JAUNOS MOTERIS

PRIE ŠVARAUS DARBO

Gera užmokestis dirbant nuo štukio, ir Bonus Planų. Gerą mokesį 43 valandos. Mokestis kas savaitę. Geros Darbo Sąlygos.

FEDERAL SIGN SYSTEM ELECTRIC

212 N. DESPLAINES STREET

PAIEŠKO

Pajėskau Jono Puodžiūna paeinančio iš Kauno Redibos Utanos Apskričio šaulių sodžiaus. Turį pranešti kad esų gaves laisvą iš Lietuvos. Juozas Rašimas, 2160 Grand Str., Sioux City Iowa.

ANT PARDAVIMO.

PUIKI PROGA.

Žibantume stovyje, 4 gyvenimui namas po 5 kambarius, tikrai 3 metų senumo; puikus basementas, toiletai, baltos slinkos. Stogas išlasytas del džiaustymo drapanų. Namas randasi ant Parnell Ave. ir 35 gatvės. Visi assessmentai pilnai išmokėti. Randos neša arti \$560.00 į mėnesį. Namas yra vertas \$5,000.00, bet kas pirs tuojąus, gali nupirkti už \$4,250.00.

"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 46th Str., Chicago.

PARSIDUODA.

Didelis murinis namas ant 2 gyvenimų, turį po 4 didelius kambarius. (Namas yra statytas didumo, kaip del šėių kambarių). Trimingai ir grūdys klaurai azuoliniai, visiška nauji, su plytų porčiais iš fronto. Randasi namas lietuvių apgyventose apeliokėse, su puikiais muriniais namais, vienas blokas nuo Kedzie street'arių ir arti kampo 53-čios gatvės. Namas vertas pagal šių brangumų laikų lengvai \$7,500.00, bet parsiduos už \$4,400.00. Namas turi gų cementuotą basementą su plovikomis.

Kreipkitės šiuo adresu:
"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 46th Str., Chicago.

PRANESIMAS.

Dr. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Priešais savo gyvenimo vietą
Brighton Park
2914 W. 43rd Street,
Tel. McKinley 202
Ofisas: 1757 W. 47th St.
(47 ir Wood gatvės)
Valandos: 10 rytu del 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis 9 iki 12 rytai.
Tel. Boulevard 160

LIETUVISKOS GAIDOS.

1. Sokų Rinkimų gaidų orkestrai, 11 kvartetas.
2. Sokų Rinkimų No. 2 gaidų orkestrai, 10 kvartetas.
3. Trimitas, Sokų Rinkimų pučiamai orkestrai, 10 kvartetas.
4. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
5. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
6. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
7. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
8. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
9. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
10. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
11. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
12. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
13. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
14. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
15. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
16. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
17. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
18. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
19. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.
20. Sokų Rinkimų. Pliūni, Jono yra 13 lietuviškų gaidų.

V. NICKUS Musical Instruments.

10808 Michigan, Ave., Chicago.

Uždirbk \$35 iki \$50 i savaitę

Kirpečiai ir kriačiai yra reikalingi visoms, jie turi trumpas valandas ir lengvą darbą.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpą laiką dienomis ar vakarais, už mažą kainą. Specialūs skyrius mokymo ant siuvamu Power mašinų.

MASTER SCHOOL.

J. F. Kasnicka, Perdėtinis

190 N. State Str.

Kamp. Lake Gat. 4 lubos

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Veda Bilas Visuose Teismuose

Ofisas Didmestyje:

69 W. WASHINGTON STREET

Kambaris 609

Tel. Central 5478

Gyvenimas, 812 W. 33rd St.

Tel. Yards 4681

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Roselande: 10900 So. Michigan Ave.

Telefonas Pullman 342 ir Pullman 3180

Chicago: 4515 So. Wood Str.

Tik Ketvergo Vakarus nuo 7 iki 9

Telefonas Yards 723.

Dr. P. P. ZALLYS

Dentistas

10657 So. Michigan, Avenue

Roseland, Ill.

VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

Dr. A. B. URKE

(Lietuvis)

418 W. Market Str.

Pottsville, Penna.

Su visomis ligomis priima nuo

Nuo 8 iki 10 val. ryto

Nuo 1 iki 3 val. po pietų

Nuo 6 iki 8 val. vakare.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laido-

tuvėse ko pigiausia. Reikale maldū at-

sisausti, o mano darbu būsite užgėdinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.

Tel. Canal 2199.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Telefonas McKinley 5764

GYDO VISOKIAS LIGAS

5457 South Western Boulevard

Kampas W. 35-tos gatvės

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street

CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas Yards 5032

Val

CHICAGOJE.

PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONUS

Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

KATALIKISKOS SVENTES.

Antradienis, lapkr. 18 d.,
Sv. P. ir P. Baz. uždejamės.
Triedienis, lapkr. 19 d.,
Sv. Elzbieta Turingietė.

APIPLĖSTAS STANDARD
OIL CO. BUSTAS.Paimta \$8,000; suskaldyta ke-
lios šėpos.

Naktį prieš sekmadienį
Standard Oil Co. bustan, 910
So. Michigan ave., įsilaužė
8 plėšikai. Bustas yra 12 aug-
štų. Spėjama, jog jie buvo in-
eje per stogą nuo kito šali-
mais stovinčio busto.

Plėšikai antrąjam augšte
atrado panaktinį Kennedy.
Šitam uždengė akis, nuvedė
prie trepų ir pririšo. Paskui
šale panaktinio buvo pririšti
dar kiti du jauni vyruku,
broliai Horswell, kuriu du-
bo fotografijų ofise, tam pa-
čiam buste.

Du plėšiku pasiliko saugoti
pririštuosius, gi kiti 6 pasilei-
do medžioti po visą bustą ir
visus ofisus.

Įsilaužė jie principalin kom-
panijos ofisan ir tenai suplai-
šino didelę geležinę spintą.
Paskui vienu ir kitu suplai-
šino dar kelias mažesnes šė-
pas.

Sulig surištųjų lindijimo,
plėšikai darbavosi buste apie
4 valandas. Buvo girdima a-
pie keliolika eksplozijų.

Pabaigoje prieš brėkstant ap-
leido ofisą, išsinešdami \$8,000
grobio. Ofisuose buvo ir dau-
giau pinigų. Bet nebuvo lem-
ta jiems viską surasti.

Jiems apleidus bustą, vie-
nas vyrukas pasilinosavo. Pa-
skui palinosavo jis savo bro-
lį ir panaktinį. Ir tuojau pul-
tasi prie telefonų. Už pusva-
landžio atpyskėjo burys detek-
tivy su ekspertais.

Visu laiku busto sklepe dir-
bo dar keli darbininkai pe-
kuriai. Tie nieko nežinojo a-
pie plėšikų šeiminkavimą.
Apie tai patyrė atvykus detek-
tivams. Nuostoliai dar pil-
nai neapskaityti. Tas bus pa-
daryta vėliaus.

BALSUOJA GENERALIO
STREIKO KLAUSIME.Darbininkai nepatenkinti vy-
riausybės veikimu.

Kongresui paduotas bilius,
kuriuomi norima visiškai už-
drausti streikuoti geležinke-
lių darbininkams. Yra žinoma,
jog kongresas į tą bilį nuo-
lankiai atsineša. Jei jis būtų
priimtas, streikai ant geležin-
kelių būtų suvaržyti.

Tuo žvilgsniu, geležinkelių
darbininkų unijos (brolijos)
iškalno darbuojasi pakelti di-
delį darbo protestą prieš bi-
lį. Tas protestas — tai gene-
ralis darbininkų streikas. Tą
streiką indorsavo Amerikos
Darbo Federacija.

Sulig plėnų, pirmiausiai tu-
rės streikuoti vieni geležinke-
lių darbininkai. Jei tas strei-
kas neduotų pasekmių, tuo-
met protestas būtų pakeltas
generaliu streiku.

Chicago Darbo Federacija
sutiko su generalio streiko su-
manymu ir tuo žvilgsniu pa-
rėdyta visoms čia unijoms at-
bėn.

likti balsavimus. Balsavimai
turėsią pasibaigti į porą sa-
vaiečių.

Darbininkų vadai tvirtina,
jog jie nekovoja prieš vyriaus-
ybę, kaip patvarkymo ins-
trumentą. Bet prieš tuos, kat-
rie stovi vyriausybės prieš-
kyje.

MAŽAI ANGLIŲ, SUSIAU-
RINAMAS TRAUKINIŲ
VAŽINĖJIMAS.Anglių užteks gal porai sa-
vaiečių.

Chicagoje dar labjau su-
siaurinamas pasažierinių trau-
kinių važinėjimas. Ir jei to-
mis dienomis angleksiai ne-
pradės darbų, tuomet ir dau-
gelis prekiinių traukinių bus
sustabdyta.

Geležinkeliams anglių, su-
lig apskaitymo, užteksią apie
porai savaičių. Paskui vargas
busias, jei angleksiai vis at-
sisakysią dirbti.

Yra suplenkota visoj šalyj
sustabdyti visas tas dirbtuves,
kuriose dirbami visokie daik-
tai, nesurišti su pragyveni-
mu. Kuomet tas bus atlikta,
tuomet nereikės tiek daug ge-
ležinkelių vartoti ir preki-
nių traukinių.

Darbas anglekasyklose šian-
die svarbiausia priguli nuo ve-
damų tarybų Washingtone.
Jei angleksiai atstovams pa-
vyks šitą sulig darbininkų no-
ro laimėti, tuomet viskas bus
gerai. Priešingai gi nežinia
kas gali įseiti.

PATVIRTINA LENKŲ
ŽIAURUMUS SU ŽY-
DAIS.

Žydų laikraščio Jewish Dai-
ly Forward redaktorius Ab-
raham Cohan parkeliavo iš
Lenkijos. Jis ten išbuvo 35
dienas. Savo akimis matęs,
kaip lenkai žiauriai apsieina
su žydais. Kaip juos muša ir
galabina.

Jis sako, jog laikraščiuose
pranešimai apie lenkų žiau-
rumus esą teisingi.

KOVA SU GATVEKARIŲ
KOMPANIJA.

Kuomet State Public Utili-
ties komisija atsisakė suma-
žinti mokesť ligi 5c, kaip yra
buve, už važinėjamą gatveka-
riais Chicagoje, miestas pada-
vė teismam peticiją. Reikalau-
jama uždrausti kompanijai
imti nuo žmonių daugiau kaip
5 centus. Reikalaujama, kad
perimtieji po 2 centu pinigai
būtų sugrąžinti žmonėms.

Miestas savo peticioje pa-
žymi, jog kompanijos turtas
yra vertas arti 70 milijonų
dol. Kad tuo tarpu pati kom-
panija apkaunuoją arti poros
šimtų milijonų dol.

Teisėjas Foell vakar pradėjo
išsklausinėjimus.

PRANCUZIJA REIKALAU-
JA 600 VOKIEČIŲ.

Paryžius, lapkr. 15. — Aug-
ščiausioji taikos konferencijos
taryba kituomet buvo paskyru-
si komisiją surinkti visus tuos
vokiečius, kurie karės metu
prasizengė įvairiais savo kri-
minaliais darbais.

Prancuzijos vyriausybė ko-
misijai jau indavė sąrašą.
Prancuzai reikalauja apie 600
vokiečių patraukti atsakomy-
bėn.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ
KOLONIJŲ

IS BRIDGEPORTO.

Nedėlio, lapkričio 9 d., 1919
m., Sv. Jurgio parap. svetainėj
įvyko gražus vakarėlis su pro-
gramu, surengtas A. L. Motery
Sąjungos 1-mos kuopos. Publi-
kos buvo neperdaugiausios, bet
gražios. Pastebėtina, kad į są-
jungiečių vakarėlius atsijanko
rinktinė publika.

Sulošta komedija "Gumindai
batai." Roles išpildė sekančios
sąjungietės: F. Atkoaitė—
Paulinos rolėje, R. Galkintė—
Martytės rolėje, J. Leščauskiū-
tė—Onytės rolėje. Valtatą lošė
M. Balčaitė. Visos savo roles
gražiai buvo išmokusios ir ge-
rai lošė. Režisoriavo p-lė M. L.
Gurinskaitė, žinoma gabi lošėja
ir dainininkė. Ateityje p-lė M.
L. Gurinskaitė žada neužilgo
vėl surengti veiklą. Labai esa-
me dėkingos jai už taip gražų
darbavimąsi kuopos labui.

Pasibaigus lošimui skaniai
publiką prijuokino juokingų
monologų viešnia iš Cicero, Ill.
sąjungietė, p-lė V. Zaleckintė.

Turėjo būti ir prakalbų, bet
kalbėtoja, p-lė A. Jakaitė (Są-
jungos buvusi Centro pirmininkė)
del tulų priežasčių negalvojo at-
vykti, tai vakarėlį baigta link-
smiais šokiais ir žaislėmis.

Si kuopa gyvuoja nuo pat
Sąjungos įsisteigimo, bet ne-
perdaug anga, nežinia kas per-
priežastis. Spėjama, kad įsiga-
lėjusios šioj parapijoj net trys
didelės pašelpinės draugijos
daug kenkia, nes mat musis ko-
lonijos moterėlis ir mergaitės
ne visos dar supranta svarbą ir
naudą centralinės organizaci-
jos. Bet tikimės, kad laikui bė-
gant augs susipratimas tarpe
musų moterėlių.

Susirinkimai 1-mos kuopos
buva kas pirmą neadidienį mė-
nesio, 2 val. po pietų. Sv. Ju-
gio parap. salėje. Norinčios įsi-
rašyti į Motery Sąjungą, nuo-
širdžiai kviečiamos atsilankyti
susirinkimam.

Sąjungietė.

IS BRIDGEPORTO.

Ar čia Lenkija?

Lietuvių Darbininkų Sąjun-
gos 29 kp. krautuvėje, po num.
901 W. 33rd St., randasi ir pa-
sto skyrius (Sub Sta. 60).

Lapkričio 7 d. inėjo su pake-
liu viduramžiaus moteris. Aš
tuo tarpu registravau laišką.
Inėjusi moteris man kažką sa-
kė, ar klausė, bet aš nesupra-
tau ir tuojau užklausiau jos
angliškai, ko ji reikalauja. Mo-
teris man atsako: "Nik pan
mow po polski." Aš, nesupra-
tes, žiūri į akis. Moteris rodo
į pakutį ir sako: "Ci pan ne-
mow po polski." Tasyk aš su-
pratau, kad ji nori siuntinį pa-
siųsti ir nori, kad aš kalbėčiau
su ja lenkiškai. Aš jai sakau,
kad esu lietuvis; kalbu angliš-
kai, gi lenkiškai visai nesu-
prantu. Ji mat angliška gerai
suprato. Supyko, akis išvertė ir
sako man: "Ci pan nerazumi po
polski ir pomėdzy polakom žy-
ji?", kas lietuviškai reiškia: ar
tamista nemoki lenkiškai ir tar-
pe lenkų gyveni.

Moteris kalba lenkiškai, o aš
angliškai. Aš jai sakau, kad
gyvenu tarpe lietuvių, ne tarpe
lenkų, ir dar čia yra viena be-
veik iš didžiausių lietuvių kolo-
nijų Amerikoje. Lenkė baisiai
užpyko ir sako man lenkiškai.
"Tu psici polaki žyjo, a pan
jak neumy po polski niek nesi-
na biznes tui, bo tu tilko po-
laki žyjo." Lietuviškai sakant
butų: čia visur gyvena lenkai,

o tamsta lenkiškai nemokėda-
mas privalai neturėti čia
biznio.

Aš jau buvau beimas pakutį
ir bučia išsiuntęs, bet tą patį
vėl atkartoju, kad čia aplinkui
liet. gyvena. Lenkė perpyko,
ištraukė man iš rankų pakutį ir
drožė per duris lauk. Tarpdu-
ryje dar sukeikė ir pavadino
mane luginu (nors aš nežinau,
ką luginas reiškia) ir nudundė-
jo.

Štai kokie lenkai ir kokios jų
mintys. Jie taip mano ir elgia-
si Amerikoje. Jie mano, kad
Bridgeporte, apie lietuvių Sv.
Jurgio parapiją, gyventojai
privalo mokėti ir kalbėti lenki-
kai, nors visiems, net ir svetim-
taučiams amerikonomams, žino-
ma, kad Bridgeportas yra vie-
na iš didžiausių lietuvių koloni-
jų.

Tokie tai lenkai ir jų mintys.
Paminėta lenkė atėjo pašto
reikalais ir mokėjo angliškai;
neabejoju, kad gerai žinojo, jog
Amerikoje pagedidaujama angų
kalba, ypač valdžios įstaigose,
padėkim paštoje, jų sustoty-
se ir kitur. Tai ką-gi jau sakyti,
apie lenkus Lietuvoje?

Lenkai jau čia, Amerikoje, no-
rėtų sudaryti antrą Lenkiją ir
norėtų sakyti "tutai naš kraį."

Vargšai lenkai nežino kur jų
kraį, užmiršo net savo Varša-
vą; užžavėjo ir apsvaigino juos
musų turtinga ir graži Lietu-
va; užmiršo savo "polski kraį"
o tik trokšta musų tėvynės,
Lietuvos. Vargšai lenkai trok-
šta Lenkiją padaryti ne tik iš
Lietuvos, Estonijos, Latvijos,
bet ir iš viso pasaulio. Veltui
jų taip dideli ir keistūs norai;
jų svajonės neišsipildys; jų sie-
kiajai jau bja ir visos puses. Len-
kai, dabokit savo Varšavą ir to-
jums gana, o Lietuva yra lie-
tuviams. Bronius Jakaitis.

IS TOWN OF LAKE.

L. Vyčių 13 kuopos teatrališ-
kas ratelis smarkiai darbuojasi.
Jis kuone kas vak. susirinkęs
parapijinė svetainė daro re-
peticijas istorinio veikalo "Is-
griovimas Kauno pilies," kurį
statys scenoj gruodžio 7 d., 7
val. vakare, School Hall svetai-
nėj.

Reikia pažymėti, kad prie L.
Vyčių 13 kp. mėgėjų ratelio
yra susisipietę gabiausi nariai.
Visi sutartinai darbuojasi, kad
šis veikalas būtų geriausia su-
vaidintus. Zosė.

IS NORTH SIDE.

Praeitam mėnesiniam susi-
rinkime L. V. 5 kp. sutarė nu-
siinti paveikslus. Paveikslas
bus padarytas iš visų narių
skiriamų nusitrauktų paveikslų.
Todel vykdomim šitą sutari-
mą. Visi nariai lai priduođa sa-
vo vardus bei pavardes bile-
kom. nariui, k. t. A. Mureikai,
P. Sriubui, B. Lauraičiui ar P.
J. Paliuliui. Jaunutis.

RED. ATSAKYMAI.

P-nui G. S. Mockui Rose-
land, Ill. Tamistos pranešimą
negalėjome patalpinti į šešta-
dienio numerį, nes jis jau bu-
vo sustatytas, kada krasa at-
nešė Tamistos laišką.

P-nui P. Pilkiui Chicagoje.
Mes patariame, kad žmonės,
norintieji siųsti rubus į Lie-
tuvą, neštų juos į savo kolo-
nijos Raudonojo Kryžiaus
Remėjų skyrius, o ne pas pri-
vatinis asmenis.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiui neužmiršk, kad geria-
usias vaistas tavo skilviui yra EATO-
NIC. Prašalina visus nesmagumus
suvirškinimo, o tas reiškia, kad re-
ikia pamėginti vieną. Parduodama
pau visus aptiekorius.

TUOJ! Reikia Sukelti TUOJ!
Lietuvos Paskolą

Lietuvos valdžia prašo Amerikos lie-
tuvų kuogreičiausia paskolint jai vie-
ną milijoną dolerių ant dviejų metų ir
dar prižada mokėt 5 ir pusę pr. į met.

Organizuokite Paskolos
Platinimo Komitetus.

Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba priėmė
sekančią rezoliuciją šiame reikale Lapk. 5 d., Pittsburghe.

"Amerikos Lietuvių Taryba pripažįsta ir apsiima remti sutartį
tarp Lietuvos valdžios ir Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės sukėli-
me \$1,000,000.00 paskolos dvejiems metams ant 5½ nuoš."

KO MUMS DAR LAUKTI ILGIAU? PILDYKIME SAVO PRIEDERMES
PIRKIME LIETUVOS BONUS!

Visus pinigus nereikia dabar inešti. Dabar perkant bonų
\$50.00 reikia inmokėti nemažiau \$5.00 \$100.00 " " \$10.00
\$500.00 " " " \$50.00 \$1000.00 " " " \$100.00
Sėsk tuojaus ir išpildės aplikaciją prisiųsk tuojaus su reikalingu mokes-
čiu. Tada galėsi būti ramus žinodamas kad savo priedermę išpildei.

LIETUVOS BONŲ IŽDAS

120 TREMONT ST.

BOSTON, MASS.

Šiuomi užsirašau Lietuvos už \$..... ir su šiuo laišku prisiumėiu
pirmą mokesť \$.....

Lai gyvuoja Lietuva!
Mano vardas
Gatvė
Miestas

ERNEST WEINER
DRY GOODS

1800 W. 47th kamp. Wood Sts.

Mos duodame dvigubas stempas
Keltvargis ir Subatonia.
Dideliame pastrinkime gaunami.
Visokie materijolai, valkams drabu-
žiai, šleibės ir jakutės.

Pluksnos 79c Pluksnos 79c
PLUNKSNOS.

F. P. BRADCHULIS

Lietuvis Advokatas

Attorney at Law

105 W. Monroe, Cor. Clark

Room 1207, Tel. Central 220

CHICAGO, ILLINOIS

Gyv.: 3112 So. Halsted Street

Telefonas Yards 2390

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki
2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4712 So. Ashland Ave.

Phone Drovers 7042

Cicero Office

4947 W. 14th St.

Phone Cicero 39

Rezidencija 3336 W. 66th St.

Phone Prospect 8585

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.

Nedėliomis pagal sutarimą

4712 SO. ASHLAND AVENUE

arti 47-tos Gatvės

Tel. Drovers 7042

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET

Gyvenimo Tel. Humboldt 97

Vakaraais 2911 W. 22nd Street

Tel. Rockwell 6999

CHICAGO, ILL.

Pinigai į Lietuvą jau Nueina

PRISTATIMAS GVARANTUOJAMAS

Siųskite per Lietuvių įstaigą

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

A. PETRATIS & CO. Vedėjai

3249 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kreipkitės raštu iš kitų miestų.

Lai Plevesuoja Veliava
...Kiekvieno Lietuvio Namuose...

Nėra gražesnio daikto papuošti lietuvių namą kaip
ženklas jo prigimto krašto,—to krašto kuris po tiek ilgų
metų vergijos vėl atgimė, liko liuosas.

Ilgą laiką mes abejojome kokia ištikrųjų yra Lie-
tuvos vėliava. Dabar tikrai žinome. Jonas E. Karo-
sas ir Jonas J. Romanas grįždami iš Lietuvos parvežė
tikrą Lietuvos Valstybės vėliavą. Ta vėliava kuri da-
bar plevesuoja po visas dalis laisvos Lietuvos.

Tų vėliavų galima gauti visokių, gražių ir dar gra-
žesnių—ir už žemą kainą. Tuojaus užsisakyk prisiųs-
damas savo užsakymą su pinigais adresu:

"Draugas" Publishing Co.

1800 West 46th Street,

Chicago, Ill.

VĖLIAVŲ KAINOS:

No. 1. Drobės; 12x18 colių; ant lazdučių su
paauksuota viršune 25
No. 2. Šilkinė; 12x18 colių; ant lazdučių su
paauksuota viršune \$1.00

Už prisiuntimą mes užmokame.

Draugiams, Komitetams, Krautuvninkams ir
Agentams perkant daug, duodame nuošimtį.

Šiuomi prisiunčiu \$..... ir meldžiu man
prisiųsti vėliavą No..... su ta išlyga, jei man vė-
liava nepatiks galiu grąžinti atgal ir gauti savo pi-
nigus.

Vardas, pavardė.....
Adresas

Miestas

KA
PR

Bo

P

BOLŠ

ESTON
YUDE

Bolshev

Revelis
—Estoni
tinai nu
visus Yu
trie tik
mėn.

Savo k
cija Dor
strukdy
fu prane
keliauja
Mušų fu
madienio

Talkini
ją Dorpa
Netiesa,
konferen
prieš tai
tai veikis
kiais žyg

Čia ta
atstovai
nesak
stovi už
ky spēko
galima a
su bolšev

Šiauri

Taip v
rusų val
steris yra
šiauravka
na karės
reikaling

Mergul
sta, jog
jos rolė t
met Paba
darys an
kais. Ir š
džia neti
šinti taik
kils iš ar
Margul
nės šiau
nelemtuo
armija sa
tik labai
sklypelį
bolševikų

Bolševi
Jei Es
su bolšev
ja Eston
ginkluota
kiuo bud
bolševiku
gelio bolš
šiaurin